

15.12.2015

Pelastustoimen kehittämishanke

Asettaminen

Sisäministeriö on tänään asettanut hankkeen pelastustoimen kehittämiseksi.

Toimikausi

15.12.2015 – 31.12.2018

Tausta

Pääministeri Juha Sipilän hallitusohjelman mukaan pelastustoimen kehittämistavoitteiksi on asetettu:

1. Pelastustoiminnan ja varautumisen valtakunnallista johtamista, suunnittelua, ohjausta, valvontaa ja koordinoitua vahvistetaan ja parannetaan valtakunnan tason pelastusviranomaisten toimesta.
2. Selkeytetään pelastustoiminnan ja siviiliviranomaisten johtamista sekä koordinoitua laaja-alaisten uhkien torjunnassa.
3. Pelastusalan kustannustehokkuutta ja urapolkuja kehitetään uudistamalla koulutusjärjestelmää sekä kehittämällä sopimuspalokuntajärjestelmää.

Tällä hetkellä pelastustoimi on kuntien lakisääteistä yhteistoimintaa, jota hoitaa 22 alueellista pelastuslaitosta. Nykyisessä järjestelmässä on ollut vaikea päästä valtakunnallisiin, yhdenmukaisiin toimintamalleihin, yhteisiin tietojärjestelmiin ja yhdenmukaiseen palvelutarjontaan koko maassa.

Hallitusohjelman kirjausten toteuttaminen edellyttää pelastustoimen ja sen ohjausjärjestelmän uudelleenorganisointia sote-alueiden kanssa yhdenmukaisen aluejaon ja järjestämismallin pohjalta. Uudelleenorganisoinnin yhteydessä sisäministeriölle tulee säätää riittävät keinot ohjata alueellisia pelastuslaitoksia siten, että toimialan kehittäminen voidaan toteuttaa valtakunnallisesti yhdenmukaisin perustein ja tehokkaasti.

Tavoitteet

Sosiaali- ja terveystieteiden järjestämiskäytäntö vaikuttaa pelastustoimen toimialaan merkittävästi, koska pelastuslaitokset hoitavat merkittävän osan kiireellisistä ensihoitopalveluista. Tämän lisäksi pelastustoimi hoitaa lähes kaikki ensivastetehtävät Suomessa.

Pelastustoimen alueiden ja sote-alueiden organisointi saman oikeushenkilön toimintana varmistaa pelastustoimen mahdollisuuden toimia ensihoidon palvelualustana. Tämän lisäksi hallitusohjelman kirjausten toteuttaminen mahdollisimman kattavasti edellyttää pelastustoimen ja sen ohjausjärjestelmän uudelleenorganisointia siten, että toimialan kehittäminen voidaan toteuttaa valtakunnallisesti yhdenmukaisin perustein ja tehokkaasti.

Tehtävä

Pelastustoimen kehittämistavoitteiden toteuttamiseksi perustetaan valtakunnallinen hanke. Hanke on sisäministeriön pelastusosaston ja pelastuslaitosten yhteinen. Sopimuspalokuntien, muiden pelastustoimintaan osallistuvien viranomaisten ja henkilöstöjärjestöjen osallistuminen hankkeeseen tapahtuu niissä työryhmissä, joissa niihin liittyviä asioita kehitetään.

Hanke jakautuu neljään osahankkeeseen:

- 1. Lakihanke**
- 2. Yhteistoiminta pelastustoiminnassa ja poikkeusoloissa**
- 3. Pelastustoimen kehittäminen**
- 4. Henkilöstö, talous ja tietojärjestelmät**

Osahankkeet voivat perustaa työryhmiä valmistelevaan osahankkeissa tehtäviä asiakokonaisuuksia.

Organisointi

Hankkeelle asetetaan ohjausryhmä, jonka tehtävänä on:

1. seurata, edistää ja varmistaa hankkeen etenemistä ja tavoitteiden saavuttamista
2. käsitellä hankkeen työsuunnitelma ja strategisen tason ratkaisuja
3. huolehtia hankkeen asianmukaisesta resursoinnista ja priorisoinnista
4. huolehtia hankkeen edellyttämän ja muun valmistelutyön yhteensovittamisesta
5. sovittaa yhteen lainvalmistelun laadun varmistamiseen liittyvät toimenpiteet hankkeen tehtäväalaaan liittyvässä valmistelussa

Hankkeen projektiryhmän muodostavat hankejohtaja ja osahankkeiden puheenjohtajat. Sisäministeriön viestintäyksikön edustaja voi osallistua projektiryhmän kokouksiin. Projektiryhmän tehtävänä on:

1. vastata pelastustoimen uudistuksen valmistelun ja toimeenpanoprosessien toteuttamisesta, kunnes uudistetut toiminnot ja ohjausmallit on saatu siirretyiksi osaksi sisäministeriön ja paikallishallinnon linjaorganisaatioiden toimintaa

2. koota ja sovittaa yhteen osahankkeiden valmistelijoiden työ sekä tarpeellisilta osin laatia ehdotukset hallituksen esityksiksi ja muiksi toimenpiteiksi sekä määritellä uudistuksen kuuluvien lakiehdotusten sisällön keskinäiset suhteet
3. koota ja laatia ehdotukset uudistuksen valmistelun ja tuloksellisen toimeenpanon edellyttämiksi toimenpiteiksi sisäministeriön päättäväiksi
4. valmistella pelastustoimen järjestämiseen, aluejakoon, pelastustoimen palveluiden tuottajien tehtäviin, järjestämistä koskevaan päätöksentekoon sekä tuottamisen oikeudellisiin periaatteisiin liittyviä asioita
5. valmistella siirtyminen uuteen rakenteeseen, mukaan lukien vaiheistus, siirtymäkauden järjestelyt sekä tarpeellisilta osin nykyisen toiminnan lakkauttaminen
6. huolehtia hankkeen viestinnästä ja osaltaan yhteydenpidosta keskeisiin sidosryhmiin ja muihin tahoihin

Hankkeen ohjausryhmän kokoonpano on:

- Puheenjohtaja pelastusylijohtaja Esko Koskinen
- Varapuheenjohtaja valmiusjohtaja Janne Koivukoski

Jäsenet:

- Hallitusneuvos Mika Kättö
- kaksi pelastusjohtajien yhdistyksen nimeämää pelastusjohtajaa
- Suomen Kuntaliiton nimeämä henkilö

Pelastusylijohtaja voi kutsua ohjausryhmään asiantuntijoita kuultavaksi.

Hankejohtajaksi nimitetään pelastusylitarkastaja Taito Vainio. Hankejohtaja raportoi ja vastaa hanketta koskevien asioiden esittelystä hankkeen ohjausryhmälle. Hankejohtaja voi osallistua osahankkeiden työhön.

Lakihankkeen puheenjohtajaksi nimitetään hallitusneuvos Mika Kättö ja yhteistoiminta pelastustoiminnassa ja poikkeusoloissa -osahankkeen puheenjohtajaksi pelastusylitarkastaja Ilpo Helismaa. Pelastustoimen kehittäminen ja henkilöstö, talous ja tietojärjestelmät -osahankkeiden puheenjohtajat nimeää pelastusylijohtaja. Osahankkeiden puheenjohtajat vastaavat osahankkeessa tehtävien kokonaisuuksien valmistelusta ja yhteensovittamisesta.

Pelastusylijohtaja nimittää asiantuntijat hankkeeseen.

Kustannukset ja rahoitus

Pelastusosaston henkilöstö osallistuu hankkeeseen oman toimensa ohella ja kustannukset maksetaan henkilön edustaman tulosyksikön varoista. Asiantuntijoiden palkka- ja muut kustannukset sekä osahankkeissa tehtävät selvitykset maksetaan Palosuojelurahaston avustuksen puitteissa.

Sisäministeri

Petteri Orpo

Pelastusylitarkastaja

Veli-Pekka Hautamäki